Ниво на конфиденциалност 0
[TLP-WHITE]

РЕШЕНИЕ № ВА – 128 /ПР/2026 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1 и т. 2, ал. 3 и ал. 6 от *Закона за опазване на околната среда (ЗООС)*, чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*, чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)*, чл. 40, ал. 4, във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)*, във връзка с чл. 26а, ал. 4 от *Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ)*, и въз основа на представената от възложителя писмена документация по Приложение № 2 към чл. 6 от *Наредбата за ОВОС* и по чл. 10, ал. 1 и 2 от *Наредбата за ОС*, преработената и допълнена информация, внесена с вх. № 26-00-9471-12/19.05.2026 г., както и полученото становище на Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Добрич и становище на Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) – Варна

Р Е Ш И Х

да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение за „Обновяване (Repowering) на изградена и въведена в експлоатация вятърна електрическа централа (ВяЕЦ) „Хаджи Димитър“ в ПИ 77044.12.40 и 77044.12.42 по КККР на с. Хаджи Димитър, общ. Каварна, обл. Добрич, чрез демонтиране на съществуващите три броя вятърни генератори, с обща инсталирана мощност 1.7 MW, и замяната им с един вятърен генератор от ново поколение с мощност до 2.0 MW вкл. в ПИ 77044.12.40, диаметър на ротора до 110 м вкл., височина на кулата до 125 м вкл., изграждане на вътрешен път за достъп и кранова площадка, обновяване на съществуваща главна разпределителна уредба (ГРУ) 20 kV, кабелни линии Ср.Н и оптични линии, и заземителен контур – при необходимост“, реализацията на което няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони.

Възложител: **„ЕВКЛИПС“ ООД, ЕИК 101684680**
Седалище и адрес на управление: област Благоевград, община Разлог, гр. Разлог, ул. „Полковник Лазар Нишков“ № 19.

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение (ИП) предвижда обновяване (repowering) на функционираща вятърна електрическа централа (ВяЕЦ „Хаджи Димитър“), в поземлени

имоти (ПИ) с идентификатори 77044.12.40 и 77044.12.42, м. „До селото“, землище на с. Хаджи Димитър, ЕКАТТЕ 77044, община Каварна, област Добрич, с начин на трайно ползване „За електроенергийно производство“ и трайно предназначение на територията „урбанизирана“, за които има процедирани и одобрени подробни устройствени планове (ПУП-ПЗ).

Към настоящия момент ВяЕЦ „Хаджи Димитър“ се състои от три ветроенергийни съоръжения (2 бр. с мощност по 0.6 MW и 1 бр. с мощност 0.5 MW), с обща инсталирана мощност 1.7 MW. Предмет на ИП е редуцирането на техния брой и замяната им с един нов вятърен генератор от ново поколение с по-висока мощност и производителност и по-добри екологични показатели. Общата площ на двата имота е 45 740 м² (ПИ 77044.12.40 – 19 982 м² и ПИ 77044.12.42 – 25 758 м²). Новото ветроенергийно съоръжение ще бъде разположено в ПИ 77044.12.40.

В таблицата по долу са представени основните технически параметри на съоръженията преди и след обновяването на вятърната електрическа централа:

Технически характеристики на ВГ	**Одобрени параметри (ПУП-ПЗ / РС)**	**Параметри – предмет на настоящото ИП**
Брой ветрогенератори	3 бр.	1 бр.
Обща инсталирана мощност	1.7 MW	до 2.0 MW
Височина на кулата	2 × 54 м; 1 × 50 м	до 125 м
Диаметър на ротора	2 × 44 м; 1 × 41 м	до 110 м
Обща височина (кула + ротор)	до 76 м	до 180 м
Височинен диапазон на въртене на ротора	около 30 – 76 м	около 70 – 180 м
Роторна (пометена) площ във въздушното пространство	общо около 4.4 дка	около 9.5 дка
Брой на витлата	3	3

Настоящото ИП има връзка с издадени решения на директора на РИОСВ-Варна за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС № 38-ПР/2005 г. и № 86-ПР/2005 г., както и с издадени Разрешение за ползване на ДНСК № СТ-12-274/17.04.2006 г. и Решение № СТ-12-305/03.04.2007 г. Местоположението на ВяЕЦ „Хаджи Димитър“, вкл. поземлените имоти, е без промяна спрямо разгледаните и потвърдени с посочените административни актове.

Реализацията на ИП включва: демонтаж на трите съществуващи ветрогенератора, вкл. разрушаване на стоманобетоновите фундаменти на място, премахване на трите съществуващи кранови площадки и изграждане на една нова кранова площадка от инертния материал от тях; изграждане на нов монолитен стоманобетонов фундамент (изкоп с дълбочина до 3.5 м) и монтаж на нов вятърен генератор; изграждане на вътрешен технологичен път с дължина около 750 м и ширина 4 м; обновяване на съществуваща ГРУ 20 kV, кабелни линии СрН, оптични линии и заземителен контур – при необходимост. След обновяването заетата и трайно застроена площ ще бъде около 2.25 дка (приблизително 11 % от площта на ПИ 77044.12.40), включваща 1.3 дка постоянна монтажна/кранова площадка, 0.7 дка подземен фундамент и около 0.25 дка вътрешен технологичен път.

Кабелните и оптичните линии, свързващи обновената ВяЕЦ с точката на присъединяване към електропреносната мрежа, ще бъдат разположени изцяло подземно и в обхвата на съществуващите кабелни трасета, без да се засягат други имоти и земеделски земи. Схемата на присъединяване се запазва без промяна – чрез съществуваща подземна кабелна линия 20 kV и нов ЖР стълб, монтиран в оста на ВЕЛ 20 kV „Чунчево“, съоръжението се присъединява към мрежата на „ЕРП Север“ АД и към подстанция „Маяк“ (110/20 kV), разположена в землището на с. Хаджи Димитър.

Преценката е извършена въз основа на цялата представена по преписката документация, а именно: информацията за преценяване на необходимостта от ОВОС по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС (вх. № 26-00-9471-4/10.03.2026) и преработената и допълнена информация (вх. № 26-00-9471-12/19.05.2026 г.), включително анализа на функционално ограниченото въздушно пространство (индекс EOEVP) и на бариерния ефект на ниво землище и ниво община, оценката на риска от сблъсък по функционални групи (гилдии) птици и за прилепите, акустичното моделиране за самостоятелна работа на съоръжението и в кумулация с ветроенергийните съоръжения в радиус от 5 км, количествената оценка на здравния риск, инвентаризацията на емисиите и данните за образуваните отпадъци; становищата на РЗИ-Добрич и БДЧР-Варна, както и наличната в РИОСВ-Варна информация по процедурите, приключили с Решения № 38-ПР/2005 г. и № 86-ПР/2005 г.

При преценката е съобразено, че съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) при модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници процедурите по глава шеста от ЗООС и по чл. 31 от ЗБР се ограничават до потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната или разширяването в сравнение с първоначалния енергиен обект. Независимо от това, в съответствие с принципа на предпазливостта, настоящата преценка обхваща ИП в неговата цялост – новия ветрогенератор с максималните заявени параметри (мощност до 2.0 MW, диаметър на ротора до 110 м, височина на кулата до 125 м и обща височина до 180 м), самостоятелно и в съчетание с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, а съпоставката между съществуващото положение (три ветрогенератора, въведени в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-12-274/17.04.2006 г. и Решение № СТ-12-305/03.04.2007 г. на ДНСК) и проектното положение (един ветрогенератор) е използвана като допълнителен аргумент, а не като единствено основание за изводите.

Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и в границите на защитени зони от Националната екологична мрежа. Най-близко разположени са: защитена зона за опазване на дивите птици BG0002051 „Калиакра“ (Директива 2009/147/ЕО), обявена със Заповед № РД-559/21.08.2009 г., изм. и доп. със Заповед № РД-97/06.02.2014 г. и Заповед № РД-818/12.12.2017 г. на министъра на околната среда и водите – на около 300 м южно, и защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000130 „Крайморска Добруджа“ (Директива 92/43/ЕИО), обявена със Заповед № РД-793/20.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 10/2019 г.) – на около 1752 м североизточно. Инвестиционното предложение попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС и подлежи на процедура по оценка за съвместимост по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР, като преценката е за вероятност да не окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в най-близките защитени зони, по подробно изложените в мотивите съображения.

Инвестиционното предложение попада в обхвата на точка 3, буква „и“ – съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра от Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 на Закона за опазване на околната среда и

подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, отразена в настоящото решение.

Съгласно становище на Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Добрич (изх. № 10-29-1/30.03.2026 г.), при реализацията на ИП няма вероятност да се окаже неблагоприятно въздействие върху жизнената среда и здравето на хората при спазване на заложените в него условия. Съгласно становище на Басейнова дирекция „Черноморски район“ – Варна (вх. № 05-09-40-1/23.03.2026 г.), за ИП не са налице обстоятелства, попадащи в обхвата на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост, взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения, използване на природни ресурси, земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие, генериране на отпадъци, замърсяване и вредно въздействие, риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение, включително причинени от изменението на климата, в съответствие с научните познания, рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда:

1. Инвестиционното предложение (ИП) представлява изменение (обновяване/repowering) на процедирани по глава шеста от ЗООС и въведени в експлоатация ветроенергийни съоръжения в ПИ 77044.12.40 и 77044.12.42, землище на с. Хаджи Димитър, община Каварна. Изменението касае техническите характеристики на съоръженията: замяна на три броя ветрогенератора (2 бр. по 0.6 MW и 1 бр. 0.5 MW) с обща инсталирана мощност 1.7 MW с един ветрогенератор от ново поколение с номинална мощност до 2.0 MW вкл., височина на кулата до 125 м, диаметър на ротора до 110 м и обща височина до 180 м. Реализацията на ИП не е свързана с промяна на предназначението на земеделска земя – съоръжението ще се монтира в имот с начин на трайно ползване „За електроенергийно производство“ и трайно предназначение на територията „урбанизирана“, за които има процедирани и одобрени подробни устройствени планове (ПУП-ПЗ).

2. Съгласно чл. 26а, ал. 4 от ЗЕВИ преценката по глава шеста от ЗООС и по чл. 31 от ЗБР при модернизация на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се ограничава до потенциалните значителни въздействия, произтичащи от промяната спрямо първоначалния енергиен обект. Компетентният орган е оценил ИП в неговата цялост, при максималните заявени параметри и при най-неблагоприятен сценарий, като е отчел, че основният елемент на промяната с потенциално значение за околната среда е увеличената роторна (пометена) площ – от общо около 4.4 дка (два ротора с диаметър 44 м и един с диаметър 41 м) на около 9.5 дка (един ротор с диаметър до 110 м), и изместването нагоре на височинния диапазон на въртене на ротора – от около 30 – 76 м на около 70 – 180 м, докато броят на съоръженията намалява от три на едно. Именно тези параметри са определящи за оценката на въздействието върху птиците и прилепите, изложена в раздели II и III от мотивите.

3. Настоящото ИП има връзка с издадени решения на директора на РИОСВ-Варна за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС № 38-ПР/2005 г. и № 86-ПР/2005 г. за изградените и въведени в експлоатация ветрогенератори, за които са издадени Разрешение за ползване на ДНСК № СТ-12-274/17.04.2006 г. и Решение № СТ-12-305/03.04.2007 г. Местоположението на ВяЕЦ „Хаджи Димитър“, вкл. поземлените имоти,

е без промяна спрямо разгледаните и потвърдени с посочените административни актове. Схемата на присъединяване към електропреносната мрежа (подземна кабелна линия 20 kV, нов ЖР стълб в оста на ВЕЛ 20 kV „Чунчево“ и присъединяване към подстанция „Маяк“ 110/20 kV) се запазва без промяна.

4. Обхватът на ИП е ограничен в границите на вече урбанизираните и застроени с ветроенергийни съоръжения имоти с обща площ 45 740 м². След обновяването трайно застроената площ ще бъде около 2.25 дка (около 11 % от площта на ПИ 77044.12.40) и включва нова кранова/монтажна площадка (1.3 дка), подземен фундамент (0.7 дка) и вътрешен технологичен път (около 0.25 дка). Мащабът на ИП е по-малък от този на съществуващата централа по отношение на брой съоръжения (един спрямо три) и на заетата на приземно ниво площ. Не се предвижда засягане и/или използване на площи извън определените застроителни граници на процедираните имоти.

5. През строителния период (с продължителност около 4.0 месеца) ще се използват следните природни ресурси, суровини и материали: пясък, трошен камък, цимент и циментови смеси (около 1750 м³ бетон за фундамента), армировъчна стомана, материали за метални конструкции, дизелово гориво (около 1.96 t за целия период) и смазочни масла (0.1 – 0.3 t), ограничени количества вода (единствено за нуждите на бетоновите работи) и ел. енергия. Реализацията на ИП не е свързана с използване на природните ресурси на земните недра (добив на подземни богатства), нито с използване на природните ресурси на биологичното разнообразие. По време на експлоатацията основен ресурс е възобновяемата енергия на вятъра. ИП е в изпълнение на целите и мерките на националната политика за развитие на възобновяемите енергийни източници (Национална стратегия за устойчиво енергийно развитие на Р. България с хоризонт до 2050 г.).

6. ***Генериране на отпадъци:***

6.1. По време на строителството и извеждането от експлоатация се образуват строителни отпадъци – бетон (17 01 01; до 1500 t при извеждане от експлоатация, като общото количество отпадъчен бетон при разрушаване на съществуващите фундаменти не се очаква да надхвърли 1800 м³), чугун и стомана (17 04 05; арматурно желязо 7 – 10 t, тръбна кула до 200 – 224 t), кабели (17 04 11; около 1.0 – 1.5 t), почва и камъни (17 05 04; изкопани земни маси до около 1050 м³, от които приблизително 1/3 остават като отпадък), смесени битови отпадъци (20 03 01; около 0.7 t за целия строителен период при максимум 15 работника/ден). При демонтажа и извеждането от експлоатация се образуват и излязло от употреба оборудване, съдържащо опасни компоненти (16 02 13*; гондола с електрически системи – около 68 t) и без опасни компоненти (16 02 14; витла – 3 × около 6.7 t), както и опасни отпадъци от източване на маслата – синтетични хидравлични масла (13 01 11*; до 0.6 t) и синтетични моторни/смазочни масла и масла за зъбни предавки (13 02 06*; до 0.4 t).

6.2.По време на експлоатацията се образуват опасни отпадъци – отработени масла (13 01 11* и 13 02 06*; общо до 0.96 t на ветрогенератор, използвани в затворен цикъл и подменяни на 12 – 14 години) и излязло от употреба оборудване с опасни компоненти (16 02 13*). Опасните отпадъци няма да се съхраняват на площадката – същите ще се отстраняват и транспортират директно от специализирани фирми, осъществяващи техническото обслужване на съоръжението, притежаващи необходимите документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците. Управлението на строителните отпадъци ще се извършва съгласно разработен и утвърден План за управление на строителните отпадъци (ПУСО) при спазване на йерархията по чл. 6 от ЗУО – желязото и стоманата се предават за рециклиране, а фракциите отпадъчен бетон – за материално оползотворяване. Отделеният хумусен пласт се съхранява разделно и се използва за възстановяване на терена. Демонтираните ветроенергийни съоръжения, доколкото са в експлоатационна годност, не се разглеждат като отпадък по смисъла на § 1 от ЗУО и могат да бъдат включени в други

проекти; при окончателното им извеждане от експлоатация за тях се прилагат изискванията на ЗУО.

7. ***Замърсяване и риск от аварии:***

7.1.По време на строителството не се очаква превишаване на пределно допустимите концентрации на замърсители в атмосферния въздух; при нормална експлоатация не се формират емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, отпадъчни води и не се отлагат вредни вещества върху почвите. През периода на строителство и експлоатация на територията на ИП няма да бъдат налични опасни вещества, попадащи в обхвата на Приложение № 3 към чл. 103 от ЗООС. Ветроенергийното съоръжение не се класифицира с нисък или висок рисков потенциал и не попада в обхвата на Раздел I на Глава седма на ЗООС. Разглежданото ИП не следва да се класифицира като рисково по отношение възникването на големи аварии; то не е уязвимо и заплашено от генериране на недопустими въздействия, включително причинени от изменението на климата.

7.2. Строителните дейности са с ограничена продължителност (около 4 месеца) и се извършват изцяло в границите на процедираните имоти. С поставените в настоящото решение условия се изключва съхраняването на горива и масла на площадката и се регламентират действията при аварийни разливи, с което рискът от замърсяване на почвите и подземните води е сведен до минимум.

7.3.Предвидените с настоящото ИП дейности не могат да се кумулират с ефект на натрупване чрез значителни площи на отнемане с други подобни инвестиционни предложения в района, тъй като ИП се отнася само до изменение на техническите параметри на вече процедирани и изградени съоръжения и води до намаляване на броя на ветрогенераторите (от три на един) и на заетата на приземно ниво площ. Капацитетът, спецификата и местоположението на ИП не предполагат кумулативно въздействие с отрицателен ефект спрямо съществуващото състояние на околната среда в района. Кумулативният ефект, вкл. по отношение на акустичната среда и орнитофауната, е подробно анализиран в раздел II и III от мотивите.

II. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно: съществуващо и одобрено земеползване, относителното изобилие, достъпност, качество и възстановителна способност на природните богатства (включително почва, земни недра, вода и биологично разнообразие) в района и неговите подпочвени пластове, абсорбционен капацитет на природната среда, като се вземат предвид: мочурища, крайречни области, речни устия; крайбрежни зони и морска околна среда; планински и горски райони; защитени със закон територии; засегнати елементи от Националната екологична мрежа; територии, свързани с инвестиционното предложение, в които нормите за качество на околната среда са нарушени или се смята, че съществува такава вероятност; гъстонаселени райони; ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност; територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита:

1. Реализацията на ИП не е свързана с промяна на предназначението на земеделска земя. Всички дейности ще се осъществяват в рамките на процедираните имоти с НТП „За електроенергийно производство“ и няма да излизат с влиянието си извън тях. Имотите са отразени като терени за електроенергийно производство в проекта на ОУП на община Каварна.

2. ИП не попада и не засяга мочурища, крайречни области и речни устия, крайбрежни зони и морска околна среда, планински и горски райони, включително полезащитни горски

пояси. За разглежданата територия няма наложена строителна забрана във връзка с потенциални или проявени свлачищни процеси. При реализацията на ИП няма да се засегнат съществуващи известни културни ценности (исторически, архитектурни и археологически); ИП не засяга ландшафти с особена защита.

3. Територията, предмет на ИП, попада в границите на пояси II и III на санитарно-охранителни зони (СОЗ) на минерални водоизточници „Тх-15х“, „С-29“ (Заповеди № РД-662/22.08.2012 г. и № РД-663/22.08.2012 г. на МОСВ), „Р-54х“ и „Р-6х“ (Заповеди № РД-209/09.03.2012 г. и № РД-208/09.03.2012 г. на МОСВ) и „Р-179х – с. Осеново“ (Заповед № РД-206/08.03.2012 г. на МОСВ), както и в пояс III на СОЗ на минерални сондажи. Определените в заповедите за учредяване на СОЗ забрани и ограничения не се отнасят за конкретното ИП. В съответствие с чл. 34, ал. 2 от Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за СОЗ, ИП е допустимо и няма да доведе до неблагоприятни последствия за подземните водни обекти и водоизточниците. Съгласно становище на БДЧР-Варна за ИП не са налице обстоятелства, попадащи в обхвата на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите – ИП не е свързано с водовземане, ползване на водни обекти и заустване на отпадъчни води.

4. Местоположението на ИП е съобразено с нормативните изисквания за минимално отстояние от 500 м спрямо най-близко разположеното населено място, съгласно чл. 141, ал. 1 от *Наредба № 14 от 15.06.2005 г. за техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия*, които при липса на други относими регулации могат да се приемат като хигиенно-защитна зона. Разстоянието на планирания ветрогенератор до регулационните граници на най-близко разположеното населено място (с. Хаджи Димитър) е 600 м, като най-близката жилищна сграда отстои на 700 м от вятърната електрическа централа. Отстоянията до останалите обекти, подлежащи на здравна защита, са: с. Раковски – 1080 м, с. Поручик Чунчево – 2716 м и с. Горун – 4367 м. Изискванията на чл. 141, ал. 1 от Наредба № 14 са изпълнени в пълен обхват с осигурен допълнителен запас.

5. Районът не е гъстонаселен – в него са разположени единствено малки населени места (с. Хаджи Димитър, с. Раковски, с. Поручик Чунчево и с. Горун). ИП не е свързано с територии, в които нормите за качество на околната среда са нарушени или се смята, че съществува такава вероятност – при експлоатацията не се генерират емисии на вредни вещества, а въздействията по време на строителството са краткотрайни и с локален обхват (до 100 – 150 м от източниците).

6 Абсорбционният капацитет на природната среда в района не се надхвърля, тъй като ИП не въвежда нов вид натиск, а замества съществуващ, законно разрешен натиск с по-малък брой съоръжения, без отнемане на нови площи, без използване на природни ресурси от района и без емисии на вредни вещества при експлоатацията.

7. Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени територии по Закона за защитените територии и защитени зони по чл. 1, ал. 2 от Наредбата за ОС, но ИП, което ще се реализира в нея, попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от същата и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР. Най-близко разположената защитена територия по ЗЗТ е ЗМ „Степите“ – на около 8.6 км в югоизточно направление. Най-близко разположените елементи от Националната екологична мрежа са:

- защитена зона за опазване на дивите птици BG0002051 „Калиакра“ (по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици), обявена със Заповед № РД-559/21.08.2009 г., изменена и допълнена със Заповед № РД-97/06.02.2014 г. и Заповед № РД-818/12.12.2017 г. на министъра на околната среда и водите – на приблизително 300 м южно от ВяЕЦ „Хаджи Димитър“. Предмет на опазване са видове диви птици по чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗБР и техните местообитания;

• защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000130 „Крайморска Добруджа“ (по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна), обявена със Заповед № РД-793/20.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 10/2019 г.) – на разстояние 1752 м в посока североизток. Предмет на опазване са 8 типа природни местообитания и видове по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗБР, вкл. бозайници (добруджански/среден хомяк, лалугер, степен и пъстър пор, широкоух и дългокрил прилеп, южен подковонос и подковонос на Мехели), влечуги (пъстър смок, шипобедрена костенурка), безгръбначни и растения (емилипопово прозорче) и техните местообитания.

8.След преглед на представената документация и на основание чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от същата, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие на ИП върху най-близките защитени зони BG0002051 „Калиакра“ и BG0000130 „Крайморска Добруджа“ е, че ИП няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в зоните, поради следните мотиви:

8.1.Местоположението на ИП е извън границите на защитени територии, като най-близо разположената е защитена местност /ЗМ/ „Степите” – на около 8,6 км североизточно.

8.2.С реализацията на ИП не се засягат планински и горски местности, както и влажни зони, предоставящи подходящи местообитания на видове животни, предмет на опазване в най-близо разположените защитени зони, описани по-горе. Най-близката планинска местност – Камчийска планина, е на разстояние около 90 км, а най-близката влажна зона: Черно море - на около 10,5 км от територията, предмет на ИП.

8.3.Не се очаква реализацията на ИП да доведе до значително пряко и косвено отрицателно въздействие върху видове животни и техните местообитания, предмет на опазване в ЗЗ BG0002051 “Калиакра” и ЗЗ BG0000130 “Крайморска Добруджа“, предвид факта, че:

8.3.1.Предмет на настоящото инвестиционно предложение е изменение под формата на обновяване (repowering) на съществуващи ветроенергийни съоръжения, които са били предмет на процедури по глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и са въведени в експлоатация. Съоръженията са разположени в поземлени имоти с идентификатори 77044.12.40 и 77044.12.42 в землището на с. Хаджи Димитър, община Каварна, като местоположението на обекта не се променя. Изменението се изразява в подмяна на три съществуващи ветрогенератора с обща инсталирана мощност 1,7 MW (два броя с мощност по 0,6 MW и един брой с мощност 0,5 MW) с един ветрогенератор от съвременен тип с номинална мощност до 2,0 MW включително. Предвидените технически характеристики на новото съоръжение са: височина на кулата до 125 м, диаметър на ротора до 110 м и максимална обща височина до 180 м.

8.3.2.Настоящото инвестиционно предложение е функционално и териториално свързано с вече реализираните ветроенергийни съоръжения, за които са проведени процедури по реда на глава шеста от ЗООС и са издадени Решение № 38-ПР/2005 г. и Решение № 86-ПР/2005 г. на директора на РИОСВ – Варна за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда. За изградените съоръжения са издадени Разрешение за ползване на ДНСК № СТ-12-274/17.04.2006 г. и Решение № СТ-12-305/03.04.2007 г., удостоверяващи въвеждането им в експлоатация.

8.3.3.Реализацията на инвестиционното предложение не е свързана с промяна на предназначението на земеделски земи или с усвояване на нови територии. Предвиденият за монтаж на новия ветрогенератор имот е с начин на трайно ползване „За електроенергийно производство“ и с трайно предназначение на територията „урбанизирана“, като за същия има одобрен подробен устройствен план – план за

застрояване (ПУП-ПЗ). Поради това не се налага извършване на допълнителни устройствени процедури, свързани с промяна на предназначението на територията. С настоящото изменение не се променят местоположението на ВяЕЦ „Хаджи Димитър“, границите на площадката, предназначението на територията, както и основните технически елементи на инфраструктурата, обслужваща обекта. Запазва се съществуващата схема за присъединяване към електропреносната мрежа, включваща подземна кабелна линия 20 kV, железорешетъчен стълб в оста на ВЕЛ 20 kV „Чунчево“ и връзка с подстанция „Маяк“ 110/20 kV.

8.4.При съпоставяне на съществуващото и проектното положение се отчита, че: броят на ветрогенераторите намалява от три на един; роторната (пометена) площ нараства от общо около 4.4 дка на около 9.5 дка, а височинният диапазон на въртене на ротора се измества от около 30 – 76 м на около 70 – 180 м; трайно застроената площ след обновяването е около 2.25 дка, изцяло в границите на урбанизирания ПИ 77044.12.40, като трите съществуващи кранови площадки се премахват. Увеличените роторна площ и обща височина са основният елемент на промяната с потенциално значение за птиците и прилепите, поради което оценката на функционално ограниченото въздушно пространство е извършена при допускане, значително по-неблагоприятно от заявените параметри – съвременен ветрогенератор с диаметър на ротора до 172 м и обща височина до 266 м, чиято роторна площ (около 23.2 дка) е около 2.4 пъти по-голяма от тази на ветрогенератора, предмет на ИП (диаметър на ротора до 110 м, обща височина до 180 м). Получените резултати са консервативни, т.е. действителното въздействие се очаква да бъде по-малко от оцененото.

8.5.Реализацията на ИП няма да засегне пряко типове природни местообитания и местообитания на растения, предмет на опазване в ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна в BG0000130 „Крайморска Добруджа”, предвид, че територията, предмет на ИП, не засяга пряко защитената зона;

8.6.С реализацията на ИП няма вероятност да се засегнат пряко и местообитания на видове безгръбначни, влечуги, бозайници /без прилепи/, в границите на двете защитени зони, т. като територията, предмет на ИП, не предоставя подходящи условия за обитаване на видовете и факта, че същата е отдалечена от границите на тези защитени зони;

8.7.ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху прилепи, предмет на опазване в ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа”, предвид изцяло равнинният характер на обработваемата селскостопанска територия в района на ИП, която определя и пълното отсъствие на летни и зимни убежища на прилепите. Евентуалното присъствие на прилепи би имало случаен характер, т. е. наличието на прилепи се очаква да е с много ниска плътност; същото се потвърждава и от налични в РИОСВ-Варна, данни от наблюдения на прилепи в района на ВГ.

8.8.Територията, предмет на ИП не засяга и е значително отдалечена от крайбрежни местообитания на водолюбиви видове птици, предмет на опазване в защитените зони; територията на ВЕП попада в границите на ниско чувствителни местообитания за зимуващата в района на Приморска Добруджа червеногуша гъска, предмет на опазване в най-близо разположените защитени зони, видно от разработката *Сигурни зимовища на червеногушата гъска. Наръчник за добро планиране на развитието в районите на зимуване на червеногушата гъска. БДЗП, Природозащитна поредица, Книга 29. София;* липсата на сняг през последните години и значително топлото време, допринася за значително намаляване през зимния период на видовете гъски и основно червеногушата гъска, която се установява с единични и много ниски числености, и в повечето случаи в последните години само в близост до Шабленско и Дуранкулашко езера.

8.9.В близост до територията на инвестиционното предложение би могло да се установят някои видове от разред Врабчоподобни, но те обитават предимно полезащитните

пояси, които са отдаличени от територията на новопредвидения за изграждане ветрогенератор или групи дървета и храстови съобщества с много храсти сред открити места, каквито не се срещат на терена на инвестиционното предложение, така че няма вероятност техните хабитати да бъдат нарушени и да се очакват изменения в числеността им; възможно е единствено да се срещат някои видове от разред Врабчоподобни, които обитават агроценозите, но с реализацията на ИП няма да се променят негативно условията на средата за тях, предвид че с намаляване на броя ветрогенератори ще се осигурят допълнителни площи за обитаване на тези видове, а по-голямата височина на новопредвидения ветрогенератор предполага по слабо безпокойство върху същите видове.

8.10.Инвестиционното предложение не се очаква да се отрази негативно и на хищните птици, предмет на опазване в ЗЗ BG0002051 „Калиакра“, тъй като територият, предмет на ИП, не предоставя подходящи местообитания за гнездене и хранене на същите като горски територии, акватория, пасища и др.

8.11.Не се очаква да настъпи фрагментация на природни местообитания, популации и/или местообитания на видове, в резултат от реализация на ИП, предвид следното:

- територията, предмет на ИП, се намира извън границите на ЗЗ;
- предвидената за реализиране техническа инфраструктура към ветрогенераторите ще се реализира подземно по съществуващи трасета и ще е свързано основно с подмяна на съществуващото оборудване, предвид което същата не е предпоставка за фрагментация на местообитания;
- територията, предмет на предвидените за реализиране ветрогенератори, не засяга пряко ясно обособени елементи на ландшафта, които да изпълняват ролята на биокоридори за предвижване на видове, предмет на опазване в защитените зони;
- районът попада в широкия фронт на миграционния път Via Pontica – вторият по значение прелетен път в Европа. Конкретната територия на ИП обаче представлява интензивно използвана агроценоза без специфични местообитания (влажни зони, водоеми, нощувки, места за концентрирано хранене и струпване), които биха насочвали мигриращи или зимуващи птици точно над площадката. Птиците преминават през района на широк фронт, а не по тесен, привързан към площадката коридор, което понижава вероятността за концентрирана експозиция спрямо единичното съоръжение;
- съпоставено спрямо бариерният ефект от ветрогенераторите, които ще бъдат заменени, новото ветроенергийно съоръжение въпреки по-големите проектни параметри, показва по нисък бариерен ефект и фрагментация спрямо съществуващите три вятърни турбини, главно поради неговата пространствена конфигурация (пространствена триизмерна система) и поведенческата реакция на избягване на птиците – едно спрямо три ветроенергийни съоръжения;
- приетия по научни данни праг за възникване на бариерен ефект (плътност над 6 ветрогенератора/км²) не се достига, поради което бариерен ефект върху прелитащите мигриращи птици не се очаква да възникне;
- основната част от активната миграция на реещите се птици (щъркели, пеликани, грабливи птици) над района протича чрез термично реене на височини, преобладаващо над зоната на въртене на ротора като броя им е по-голям при силни западни ветрове; повишен риск възниква само при принудителен нискополетен прелет в неблагоприятни метеорологични условия (силен насрещен вятър, ниска облачност, мъгла), чиято честота през миграционните периоди е ограничена;
- демонтирането на три ветрогенератора, на мястото на които ще се реализира един, предполага по-нисък риск за птиците по отношение на отнето въздушно пространство. Извършената оценка на функционално ограниченото въздушно пространство (индекс EOEVP) показва, че новото ветроенергийно съоръжение, въпреки по-големите проектни параметри, води до понижение на индекса EOEVP с около 34 % спрямо съществуващите

три вятърни турбини, поради неговата пространствена конфигурация и поведенческата реакция на избягване на птиците – едно спрямо три съоръжения. Приносът на ИП към ефекта на потенциално отнемане на въздушно пространство е положителен, с понижение спрямо съществуващото състояние;

- повдигането на долния край на витлата от около 30 м (съществуващо положение) на около 70 м над терена освобождава от въртящи се ротори приземния въздушен слой, който се използва интензивно от дребните пойни птици, от ловуващите над обработваемите земи блатари и ветрушки и от птиците, принудени да летят ниско при неблагоприятни метеорологични условия. Едновременно с това е отчетено, че новият ротор обхваща по-високия въздушен слой (до 180 м), използван от част от реещите се птици при активна миграция на по-малки височини; този риск е оценен по функционални групи (гилдии) при консервативни фактори на избягване и е допълнително управляем чрез поставените условия за мониторинг и временно спиране на съоръжението (shutdown-on-demand).
- риск е възможен при отделни случаи на силни западни ветрове, когато реещите се птици /като напр. щъркели и пеликани/ са принудени да навлязат в територии с много ветрогенератори на ниска височина или дори да спират за почивка/нощувка между самите ветрогенератори, но настоящото ИП е свързано с намаляване на броя на ветрогенераторите, а при отчитане на кумулативното въздействие с други ВГ тези ситуации могат да бъдат предвидени и управлявани от система за ранно оповестяване на опасност от сблъсъци с птици и при необходимост спиране работата на турбината до отминаване на опасността;
- данни от извършван последващ мониторинг, включително с наблюдения със система за ранно оповестяване, прилагана при други ВЕП в района на Калиакра, показват, че прилагането на система за ранно оповестяване на опасност от сблъсъци с птици значително намалява риска от сблъсък на птици; съвременните турбини с по-голяма номинална мощност са с по-ниска скорост на въртене на ротора (крилата), което от своя страна също снижава риска от сблъсък на птици и прилепи;
- наличието на коридори между настоящия ветрогенератор и други ветрогенератори в района, съвместно със заложените в настоящото решение мерки, включително свързани с наличието на система за ранно оповестяване, както и новите технологии на предвидената за реализиране турбина, е предпоставка за намаляване до минимум на риска от сблъсък и бариерния ефект за птиците;
- по отношение на прилепите, предмет на опазване в ЗЗ BG0000130 (вкл. дългокрил прилеп, южен подковонос, подковонос на Мехели, широкоух прилеп) – в границите и в непосредствена близост до имотите на ИП липсват убежища (хралупати дървета, пещери, подземни галерии) и оптимални ловни местообитания; видовото богатство и плътността на прилепите в откритите агроландшафти са ниски, поради което не се очаква значимо отрицателно въздействие върху техните популации и местообитания в зоната. Видовете прилепи, предмет на опазване в зоната, са с ниска регистрирана смъртност при ветрогенератори – съгласно обобщените данни за регистрирана смъртност на прилепи при ветрогенератори в Европа за периода 2003 – 2014 г. (Doc.EUROBATS.AC20.5, 2015), от общо 6429 регистрирани случая на подковоносите прилепи (Rhinolophus spp.) се падат 2, на широкоухия прилеп (Barbastella barbastellus) – 5, а на дългокрилия прилеп (Miniopterus schreibersii) – 9, при 929 случая само за ръждивия вечерник (Nyctalus noctula). Подковоносите прилепи ловуват ниско, в непосредствена близост до растителността, а широкоухият прилеп – предимно по горски ръбове и линейни елементи на ландшафта, т.е. под долния край на витлата на новото съоръжение (около 70 м). За дългокрилия прилеп, който ловува и на по-голяма височина, в района на ИП липсват убежища (пещери, подземни галерии), а ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ отстои на около 1752 м.
- разположението на настоящото ИП заедно с другите ветрогенератори в землището на с. Хаджи Димитър, осигуряват достатъчно големи коридори за придвижване на

евентуално инцидентно появяващи се прилепи.

8.12.Не се очаква безпокойство, което да доведе до преки или косвени щети върху характеристиките или възможностите за възпроизводство на популациите на видовете, предмет на опазване в защитените зони, предвид, че:

- ИП се състои в промяна на броя и техническите характеристики на предвидените за реализиране ветрогенератори; изборът на по-нов модел турбина ще окаже положително въздействие върху шумовите нива в цялост; новите модели вятърни генератори, снабдени със съвремени иновативни технологии, какъвто се предвижда да е ветрогенератора, предмет на ИП, са с по-голяма сигурност, а нивата на шум са значително понижени, вкл. в сравнение с ветрогенераторите, които ще се демонтират;
- съгласно референтния критерий, посочен в EEA Report 22/2019 – *Environmental Noise in Europe*, свързан с настъпване на поведенчески смущения при птици при еквивалентни шумови нива над 45 dB(A), извършеното моделиране показва, че очакваните нива на шум в района на въздействие, включително в обхвата на защитена зона BG0002051 „Калиакра“, остават под препоръчителните прагови стойности от 45–50 dB(A). Поради това не се очаква неблагоприятно въздействие върху видовете птици в техните потенциални ареали по отношение на фактора шум.

8.13.ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху най-близо разположените защитени зони съвместно с други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, поради слените мотиви:

- обстоятелството, че ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ е сред зоните, предмет на Решение на Съда на ЕС по дело C-141/14, не обуславя вероятност за значително отрицателно въздействие в конкретния случай, тъй като ИП не отнема нова територия и не увеличава натиска върху защитените зони, а напротив – води до намаляване на броя на съоръженията и на свързаното с тях въздействие спрямо съществуващото, законно разрешено и въведено в експлоатация състояние. Решението на Съда на ЕС от 14.01.2016 г. по дело C-141/14 обосновава засилено внимание към допълнителния натиск от ветроенергийни съоръжения в района на Калиакра, поради което настоящата преценка е извършена при най-неблагоприятен сценарий и при поставяне на условия за мониторинг и временно спиране на съоръжението. Предвид обстоятелствата, че ИП е изцяло извън границите на ЗЗ BG0002051 „Калиакра“, включително извън актуалните ѝ граници (след изменението ѝ със Заповед № РД-97/06.02.2014 г. и Заповед № РД-818/12.12.2017 г.), не отнема територия от нея, не изисква дейности или временни площадки в границите ѝ и води до намаляване на броя на съоръженията от три на едно, ИП не създава предпоставки за влошаване на местообитанията и за обезпокояване на видовете, предмет на опазване в зоната, в степен, която би била значима по смисъла на чл. 6, параграф 2 от Директива 92/43/ЕИО;
- стойностите на индекса на кумулация показват, че функционално ограниченото въздушно пространство е незначителен дял от общо използваемото. Функционално ограниченото въздушно пространство не се разглежда като пряка загуба на местообитание, а като част от него, която е функционално по-малко достъпна за птиците поради присъствието на съоръженията. Приносът на настоящото ИП към този ефект е положителен (понижение с около 34 % спрямо трите съществуващи турбини), поради редуцирането на броя на турбините и свързаното с това функционално пространствено въздействие;
- към момента в землището на с. Хаджи Димитър има и други ветрогенератори, част от минали, настоящи и очаквани бъдещи ИП, които заедно с ветрогенераторите с вече изменени параметри, предмет на настоящото ИП, може да окажат кумулативно въздействие върху видовете, предмет на опазване в най-близо разположените защитени зони, но същите са на достатъчно разстояние от настоящите ВГ, така че да не създават бариера за мигриращите видове птици;

- кумулативният бариерен ефект е оценен чрез плътността на ветроенергийните съоръжения с правно действие: на ниво землище и на ниво община, значително под праговата величина от 6 ВГ/км², над която, съгласно проучвания, се наблюдава заобикаляне на територията (бариерен ефект). Поради това кумулативен бариерен ефект върху прелитащите мигриращи птици не се очаква да възникне нито на локално, нито на общинско ниво. За прилепната фауна кумулативен ефект, включително бариерен, не се очаква, предвид ниската плътност на прилепите в района, липсата на обособени миграционни коридори и системата за защита на прилепите на съвременните съоръжения;
- наличието на коридори между ветрогенераторите, съвместно със заложените в настоящото решение мерки, включително свързани с наличието на система за ранно оповестяване, както и новите технологии на предвидените за реализиране турбини, е предпоставка за намаляване до минимум на риска от сблъсък и бариерния ефект за птиците;
- не се очаква значително кумулативно въздействие, включително бариерен ефект, върху прилепната фауна, предвид факта, че: наличието на прилепи в района е с много ниска плътност; разположението на настоящото ИП заедно с другите ветрогенератори в землището на с. Хаджи Димитър, осигуряват достатъчно големи коридори за придвижване на прилепите;
- по време на строителство, отчитайки етапността на изграждане, взаимната отдалеченост на другите ветрогенератори, както и неедновременното им изграждане, кумулативния ефект ще е минимален;
- предвид гореизложеното не се очаква реализацията на ИП да доведе до значително кумулативно въздействие, включително до нарушаване на кохерентността между защитените зони, фрагментация или прекъсване на биокоридорните връзки от значение за видовете, предмет на опазване в защитените зони. Определящо е обстоятелството, че ИП се отнася само до изменение на параметрите на вече процедирани съоръжения, не е свързано с отнемане на нови неурбанизирани територии и води до намаляване на общия брой на съоръженията в землището, с което кумулативният натиск върху компонентите на околната среда се понижава спрямо съществуващото състояние. В тази връзка настоящото ИП следва да допринесе за намаляване на кумулативните въздействия в района.

8.14.Предвид гореизложеното, характера и местоположението на територията, предмет на ИП, няма вероятност от въздействие върху природозащитните цели на защитените зони, т. като с реализацията на ИП не се:

- възпрепятства или забавя постигането на напредък по целите на опазване на ЗЗ; намаля значително площта или качеството на местообитания на видове, които се срещат в ЗЗ – ИП не засяга пряко границите на защитените зони;
- намаля популацията на видовете, чието присъствие в ЗЗ е значително; доведе до обезпокояване, което може да засегне числеността или плътността на популацията или баланса между видовете – предвижданията на ИП не са свързани с генериране на шум над пределно допустимите норми;
- причини изместване на видове, чието присъствие в ЗЗ е значително и по този начин да намали площта на разпространение на тези видове в ЗЗ; доведе до разпокъсване на местообитания на видовете – територията, предмет на ИП се намира извън ЗЗ;
- доведе до загуба или значително намаляване на ключови характеристики, природни процеси или ресурси, които са от съществено значение за поддържането или възстановяването на съответните видове в ЗЗ – ИП не засяга характерни елементи на ландшафта, важни за миграцията и географското разпространение на видовете;
- да наруши факторите, които помагат за запазването на благоприятния статус на ЗЗ или които са необходими за възстановяването им и до постигане на благоприятен статус в рамките на ЗЗ – ИП е свързано с намаляване броя на ВГ от 3 на 1 броя, което е свързано с намаляване и на площта на техническата инфраструктура; предвидените изменения

въвеждат и допълнителни мерки за опазване на биологичното разнообразие и ще допринесат за по-добро управление на риска от сблъсък с птици;

- да наруши баланса, разпространението и плътността на видовете, които са показатели за благоприятния статус за ЗЗ – предвид изложеното в горните точки, няма вероятност от значително въздействие върху степента на съхранение на местообитанията и видовете съгласно СДФ за защитените зони.

8.15.С реализацията на ИП не се очаква генериране на емисии и отпадъци във вид и количества, които да окажат значително отрицателно въздействие върху типове природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, предвид, че генерираните отпадъци се предвижда да се третират, съгласно, изисванията на *Закона за управление на отпадъците* и поднормативните му актове.

9. Изводът за липса на вероятност от значително отрицателно въздействие върху ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ и ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“ – самостоятелно и в съчетание с други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, се основава на съвкупността от следните установени обстоятелства: ИП е изцяло извън защитените зони, в урбанизирани имоти с действаща от 2006 г. вятърна централа, и не води до загуба, увреждане или фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове; броят на ветрогенераторите се намалява от три на един, с понижение на функционално ограниченото въздушно пространство с около 34 %, изчислено при допускане за съоръжение с около 2.4 пъти по-голяма роторна площ от заявената; плътността на ветроенергийните съоръжения е многократно под прага за бариерен ефект от 6 ВГ/км² на локално и на общинско ниво; потенциалният риск от сблъсък е оценен като незначителен до пренебрежимо нисък за всички функционални групи птици; в имотите и в непосредствена близост до тях липсват места за гнездене, нощуване, струпване и концентрирано хранене на видове – предмет на опазване, както и убежища на прилепи; моделираните нива на шум не надвишават референтния критерий за поведенческо смущение при птиците дори в границите на ЗЗ BG0002051 „Калиакра“; остатъчният риск се управлява чрез поставените условия за мониторинг и реакция, включително временно спиране на съоръжението.

III. Типа и характеристиките на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда във връзка с критериите по т. 1 и 2 по отношение на въздействието на инвестиционното предложение върху елементите по чл. 95, ал. 4, предвид: степента и пространствения обхват на въздействието (като географски район и брой на населението, които е вероятно да бъдат засегнати); естеството на въздействието; трансграничния характер на въздействието; интензивността и комплексността на въздействието; вероятността за въздействие; очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието; комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения; възможността за ефективно намаляване на въздействията:

1. Обхватът на очакваните въздействия е ограничен, с локален характер в границите на планираните имоти и непосредствено до тях. Не се очаква експонирано население, подложено на вредно въздействие вследствие реализацията на обекта. Потенциално засегнатата площ е 45 740 м². Продължителността на въздействията по време на експлоатацията е дълготрайна и обратима, без кумулативен характер. Не се очаква ИП да има трансграничен характер на въздействие. Предвид съществуващото въздействие от трите работещи от 2006 – 2007 г. ветрогенератора, по-голямата част от въздействията остават без промяна или се понижават.

2.Въздействие върху населението и човешкото здраве:

- Оценката на здравния риск е извършена по метода на количествената оценка на риска R = P × E × I (вероятност × експозиция × последици), с 5-степенна скала за допустимост на риска, отделно за работната среда (работещите) и за жизнената среда (експонираното население).
- За работната среда идентифицираните рискови фактори с най-висока тежест са шумът и вибрациите (стойност на риска R = 54 – категория 1, „неголям риск“), трудовият травматизъм (R = 9.0) и емисиите на газове и прах (R = 18), докато електромагнитните полета и микроклиматът са с пренебрежими стойности (R = 0.25). Общата оценка на здравния риск за работещите е в диапазона „пренебрежим“ до „неголям“ (категория 0 – 1), което не изисква прилагане на допълнителни мерки за смекчаване, а спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд, използване на лични предпазни средства и недопускане до работа в зоната на ЕМП на лица с активни/пасивни имплантирани медицински изделия и бременни.
- За жизнената среда (най-близко разположеното население на с. Хаджи Димитър, на около 700 м) най-висок е рискът от шум и вибрации (R = 30 – „неголям риск“), докато физическото нараняване от разлитане на лед (R = 0.4) и психо-физиологичните фактори – засенчване и отблясъци от въртящия се ротор (R = 0.2) – са с пренебрежими стойности. Общата оценка на здравния риск за населението е в диапазона „пренебрежим“ до „неголям“ (категория 0 – 1). Тази оценка е потвърдена и от извършените специализирани акустични модели и корелацията „експозиция – ефект“. Със становище (изх. № 10-29/16.03.2026 г.) РЗИ-Добрич преценява, че ИП няма вероятност да окаже неблагоприятно въздействие върху жизнената среда и здравето на хората при спазване на заложените условия.
- Периодичното засенчване от ротора (shadow flicker) и отблясъците са перцептивни фактори, за които нормативната уредба не установява норми. Предвид отстоянието от около 700 м до най-близката жилищна сграда и оценения пренебрежим риск (R = 0.2), техният ефект върху комфорта на населението се оценява като незначителен, а при необходимост може да бъде допълнително ограничен чрез системата за управление на ветрогенератора, което е предвидено като условие в настоящото решение. Обобщено, въздействието върху населението и човешкото здраве се оценява като незначително през периода на строителство и през периода на експлоатация.

3.Въздействие върху атмосферния въздух:

- През периода на строителство се формират неорганизирани емисии на прах (общ суспендиран прах и ФПЧ$_{10}$) от изкопно-насипните работи, вертикалната планировка и дейностите по премахване и демонтаж, както и емисии на отработени газове от строителната и транспортна механизация. Инвентаризацията на емисиите е извършена по балансов метод чрез емисионни фактори по методиките EMEP/EEA Air Pollutant Emission Inventory Guidebook 2023 и US EPA AP-42.
- По масов баланс, при вертикалната планировка и изкопно-насипните дейности (около 20 дни) се очаква да се емитират около 2.13 Mg общ суспендиран прах и 0.49 Mg ФПЧ$_{10}$, а при разрушаването на съществуващите бетонови фундаменти (около 15 дни, площ около 750 м^2) – около 1.08 t общ суспендиран прах и 0.27 t ФПЧ$_{10}$. Газовите емисии от изразходваните за целия строителен период около 1.96 t дизелово гориво възлизат на около 0.096 t азотни оксиди, 0.031 t въглероден оксид, 0.014 t неметанови летливи органични съединения, 0.011 t сажди и 0.008 t серни оксиди. Това са индиректни емисии с незначителен потенциал; замърсяването е с локален характер и предполагаем обсег на въздействие до 100 – 150 м от източника, поради ниската височина на товарене/разтоварване (0.5 – 1 м) и високия гранулометричен състав и влажност на почвения слой.

- През периода на експлоатация не се формират емисии на вредни вещества в атмосферния въздух – производството на електроенергия се осъществява посредством силата на вятъра (възобновяем природен ресурс). Обобщена прогноза за характера на въздействието върху атмосферния въздух: териториален обхват – малък (до 100 – 150 м) само по време на строителството, по време на експлоатацията – без въздействие; степен – незначителна, съизмерима с фона; продължителност – краткотрайно за строителния период; кумулативни ефекти – отсъстват условия за такива.

4.Въздействие върху климата (положителен принос):

- По отношение на климата инвестиционното предложение има категорично положителен принос. Производството на електрическа енергия от силата на вятъра е безвъглеродно и не е свързано с емисии на парникови газове (CO_2, CH_4, N_2O) в експлоатационен режим. Генерираната „зелена“ електроенергия замества електроенергия, произведена от конвенционални (изкопаеми) горива, с което се реализира ефект на избегнати емисии на парникови газове от електроенергийната система. Този ефект компенсира многократно ограничените и еднократни емисии на парникови газове, свързани със строителството и извеждането от експлоатация (т.нар. „въглероден отпечатък на жизнения цикъл“), като съвременните вятърни генератори постигат енергийна и въглеродна възвръщаемост в рамките на няколко месеца до около година експлоатация.
- Обновяването (repowering) на централата допълнително увеличава този положителен ефект: съвременното съоръжение с по-висока единична мощност (до 2.0 MW спрямо съществуващите общо 1.7 MW), с по-голям ротор и по-висока кула, използва значително по-ефективно ветровия потенциал на площадката (по-висок коефициент на използване на инсталираната мощност) и осигурява по-високо годишно производство на електроенергия от същата територия – т.е. повече избегнати емисии на единица използвана земя и подобрено оползотворяване на вече урбанизиран терен.
- Количествената оценка на избегнатите емисии на парникови газове е извършена на следната прозрачна база: при проектна инсталирана мощност P = 2.0 MW и приет коефициент на използване на инсталираната мощност, характерен за крайбрежните ветрови площадки в района (около 2500 часа на пълно натоварване годишно, съответстващи на коефициент на използване около 28.5 %), прогнозното нетно годишно производство на електрическа енергия от съоръжението е $E = 2.0\ MW \times 2500\ h = 5000\ MWh$ (5.0 GWh). При официалния въглероден емисионен фактор на българската електроенергийна система $EF = 1.168\ t\ CO_2/MWh$ (по данни на Министерството на околната среда и водите – „Изчисление и прогноза за въглероден емисионен фактор на базовата линия за работата и развитието на българския електроенергиен сектор“, оперативен пределен емисионен фактор), избегнатите емисии възлизат на: $E \times EF = 5000\ MWh \times 1.168\ t\ CO_2/MWh = 5840\ t\ CO_2$ годишно спрямо заместеното конвенционално производство. За очаквания експлоатационен период от около 25 години избегнатите емисии възлизат на приблизително 146 000 t CO_2. Посоченото производство и избегнати емисии нарастват пропорционално при по-висок действителен коефициент на използване на площадката.
- Реализацията на ИП е в съответствие и подпомага изпълнението на целите на политиката по климата и енергетиката на национално и европейско ниво – Директива (ЕС) 2018/2001, изменена с Директива (ЕС) 2023/2413, за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници, Регламент (ЕС) 2021/1119 (Европейски закон за климата) с цел неутралност по отношение на климата до 2050 г., Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България и националните цели за декарбонизация и увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия. Предвид характера на съоръжението, то не е източник на емисии, допринасящи за изменението на климата, и същевременно не е уязвимо и застрашено от генериране на недопустими въздействия, причинени от изменението на

климата. Обобщената оценка за въздействието върху климата е: положително въздействие, с траен и надрегионален (глобален) характер по отношение на смекчаването на изменението на климата.

5.Въздействие върху водите:

- По отношение на повърхностните води – ИП не засяга повърхностни водни обекти и техните заливаеми ивици, не граничи с водни обекти публична държавна собственост и не води до физически изменения в морфологията и хидрологията на водни обекти. Територията не попада в райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) съгласно ПУРН 2022 – 2027 г. Не се формират отпадъчни води и не се предвиждат заустявания. Неблагоприятно въздействие върху повърхностните води не се очаква.
- По отношение на подземните води – ИП попада в обхвата на подземни водни тела BG2000000N044 (Порови води в неоген-сармат СИ Добруджа), BG200000R026 (Порови води в палеоген-еоцен Варна-Шабла) и BG20000K1040 (Карстови води в малм-валанж). ИП не предвижда водовземане от подземни води, изграждане на сондажи или дейности, свързани с пряко/непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземни води. Проектната дълбочина на изкопа за фундамента (2.8 – 3.5 м) се реализира изцяло в зоната на аерация (ненаситена зона), на значително разстояние от нивото на залягане на водоносния хоризонт, като за целта се използва съществуващ вече изкоп на демонтиран генератор. Използваните строителни материали не съдържат приоритетни вещества. Заявените дейности не влизат в противоречие с ограниченията и забраните по чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите и по чл. 10, ал. 1 от Наредба № 3/2000 г. за СОЗ. Неблагоприятно въздействие върху подземните води не се очаква.

6.Въздействие върху почвите: Потенциално засегнати са почви от разновидност излужени черноземи (leached chernozems) – с мощен почвен профил и добри механо-технологични свойства – и то в техния подхумусен хоризонт. Основното въздействие се очаква през периода на строителство и е свързано с ограничени по обхват почвено-деградационни процеси – запечатване и уплътняване на почвата. Площта за трайно запечатване (бетонов фундамент) е 0.7 дка (3.5 % от площта на ПИ 77044.12.40), а общата застроена площ – около 2.25 дка (около 11 %). Проявата на деградационни процеси е незначителна, главно поради ограничените по количество и обем строително-монтажни дейности и липсата на необходимост от усвояване на нова територия извън отредената за целта. Реализацията на ИП не налага промяна на предназначението и начина на трайно ползване на земеделски земи извън предвидените имоти. За опазване на почвения потенциал, вкл. хумусния слой, ще бъдат приложени мерките по раздел II от Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени. Кабелните линии се полагат подземно в съществуващите трасета. Въздействието върху почвите през строителния период е незначително, а през периода на експлоатация – без въздействие.

7. Въздействие върху земните недра: ИП не предвижда дейности, свързани с добив на подземни богатства и/или използване на природните ресурси на земните недра. Не се предвиждат специални видове работи – взривни дейности, пилотно фундиране, тежки фундаменти. Разположението на съоръжението изключва протичането на неблагоприятни физико-геоложки процеси и явления (свлачища, срутища, абразия) и не е свързано с повишен геоложки риск. Фундирането е приповърхностно (плоско фундиране) и не предвижда дълбоко навлизане и нарушаване на геоложката основа. Предвидени са инженерно-геоложки мерки за допълнително заздравяване на земната основа, гарантиращи устойчивост срещу пропадане и слягане, вкл. от статично и динамично натоварване. Въздействие върху земните недра и геоложката основа не се очаква, както през периода на строителство, така и при експлоатация.

8. Въздействие върху ландшафта: Според ландшафтното райониране територията попада в Севернобългарска зонална област на Дунавската равнина, Южнодобруджанска

ландшафтна подобласт (приморска Добруджа), клас равнинни ландшафти, подтип ландшафти на черноземно-степните равнини с висока степен на земеделско усвояване. Ландшафтът в района понастоящем е засегнат от значими антропогенни изменения (интензивно земеделие, действаща ВЕИ инфраструктура, комуникации и селищни агломерации), което определя чувствителността му в категорията „ниско чувствителни“ ландшафтни рецептори. Промяната се изразява в демонтиране на трите съществуващи ветрогенератора (височина 50 – 54 м) и замяната им с един генератор с височина на кулата до 125 м. Макар новото съоръжение да е с по-високо визуално присъствие, това не води непременно до неприемливо визуално въздействие; визуалните ефекти са перцептивни фактори със субективен характер, за които нормативната уредба не налага норми. Ландшафтът е с ниско природно, социално и културно значение, не е свързан с културно-познавателни или туристически маршрути и обекти. Реализацията на ИП не е свързана с промени в релефа и няма да окаже влияние върху ландшафтообразуващите фактори. Въздействието върху ландшафта е незначително през периода на строителство и незначително през периода на експлоатация. Броят на вертикалните доминанти в ландшафта намалява от три на една, а новото съоръжение се вписва в ландшафт, в който ветроенергийните съоръжения са утвърден елемент от близо две десетилетия.

9. Въздействие върху биологичното разнообразие и защитените територии:

- Местоположението на ВяЕЦ „Хаджи Димитър“ не засяга и не попада в границите на защитени територии; най-близко разположената – ЗМ „Степите“ – е на около 8.6 км. Територията на ИП е изцяло антропогенизирана (действаща вятърна централа) и граничи с обработваеми земеделски земи, заети предимно от зърнено-фуражни и технически култури.
- Растителен свят: в границите на процедираните имоти се срещат предимно плевелни видове; липсват консервационно значими, редки и защитени растителни видове, както и растителни видове и природни местообитания, предмет на опазване по Директивата за местообитанията и ЗБР. Не се предвиждат строителни дейности в обхвата на полезащитните пояси. Потенциално засегната е единствено растителността с културен характер в застроителните граници на имотите (2.25 дка). Засягане на природни местообитания по смисъла на ЗБР не се очаква.
- Животински свят: в зоогеографско отношение територията се отнася към Дунавския район, с преобладаваща сухоземна фауна на агроекосистеми с ниска степен на биоразнообразие. Агроекологичните комплекси в съседство и самата територия не представляват местообитания, предмет на защита по Приложение № 1 на ЗБР. Най-висока чувствителност към ветроенергийни съоръжения проявяват птиците и прилепите, поради което оценката е насочена основно към орнитофауната и летящата бозайна фауна, като са отчетени четирите основни типа потенциални неблагоприятни ефекти:
- Безпокойство на видове: за птиците е приложен референтният критерий по EEA Report 22/2019 (еквивалентно ниво на шум над 45 dB(A)); моделираните нива на шум не надвишават 45 – 50 dB(A) дори в границите на ЗЗ BG0002051 „Калиакра“, поради което значимо безпокойство не се очаква. По отношение на прилепите – високата им активност при ловуване в райони на действащи вятърни паркове показва, че работата на ветрогенераторите не ги възпира чрез безпокойство; на територията отсъстват условия за поддържане на местни популации на прилепи, а присъствието им е случайно и сезонно.
- Функционална загуба на местообитания: трайно застроената площ (2.25 дка) е изцяло в урбанизирани имоти; на територията липсват естествени местообитания на видове птици. За прилепите – предвидените за застрояване имоти са в открити площи без дървесна растителност, поради което се изключва унищожаване на стари дървета с хралупи, служещи за убежища; в района липсват убежища на пещеролюбиви прилепи и оптимални ловни местообитания (открити водоеми, крайречна растителност, гори). За бозайната

фауна ефектът от пряка загуба на местообитания не се счита за значим поради ограничената площ спрямо ареала на обитание.

- Фрагментация и бариерен ефект: праговата величина за плътност на ветроенергийни съоръжения (6 ВГ/км²), над която възниква бариерен ефект, не се достига (землище 0.82 ВГ/км²; община 0.34 ВГ/км²). Новото съоръжение показва по-нисък бариерен ефект и фрагментация спрямо съществуващите три турбини, главно поради пространствената му конфигурация и поведенческата реакция на избягване на птиците – едно спрямо три съоръжения. За прилепите фрагментация и бариерни ефекти не се очакват, тъй като съоръженията не попадат в обособени миграционни коридори.
- Риск от сблъсък: оценен е по функционални групи/гилдии птици. За големите реещи птици (докладвана смъртност 0.05 – 0.80 сблъсъка/турбина/година), за средните грабливи птици (0.05 – 0.2 сблъсъка/турбина/година, при висок фактор на избягване 99 – 99.8 %) и за малките пойни птици (0.01 – 0.1 сблъсъка/турбина/година) потенциалният риск от сблъсък с новопредвиденото съоръжение е оценен съответно като незначителен, незначителен и пренебрежимо нисък. Общото въздействие е допустимо, без съществен риск и без влияние върху природозащитния статус на видовете. За летящата бозайна фауна – видовото богатство и числеността на прилепите в района са с ниски стойности (най-често срещан вид – ръждивият вечерник Nyctalus noctula), а развитата им сензорна система за ориентация е допълнително условие за избягване на витлата; евентуалните негативни въздействия ще са в границите на допустимото.

10.Разширена орнитологична оценка. Предвид разположението на ИП в район с висока орнитологична значимост (Черноморско крайбрежие), оценката на въздействието върху орнитофауната е задълбочена и отчита следните обстоятелства:

- Районът попада в широкия фронт на миграционния път Via Pontica – вторият по значение прелетен път в Европа. Конкретната територия на ИП обаче представлява интензивно използван агроценоз без специфични атрактори (влажни зони, водоеми, нощувки, места за концентрирано хранене и струпване), които биха насочвали мигриращи или зимуващи птици точно над площадката. Птиците преминават през района на широк фронт, а не по тесен, привързан към площадката коридор, което понижава вероятността за концентрирана експозиция спрямо единичното съоръжение.
- Основната част от активната миграция на реещите се птици (щъркели, пеликани, грабливи птици) над района протича чрез термично реене на височини, преобладаващо над зоната на въртене на ротора; повишен риск възниква само при принудителен нискополетен прелет в неблагоприятни метеорологични условия (силен насрещен вятър, ниска облачност, мъгла), чиято честота през миграционните периоди е ограничена. Тази зависимост е отчетена при определяне на прогнозната смъртност по гилдии.
- Реализираната вероятност за сблъсък е силно ограничена от документираното поведение на избягване на три нива – макроизбягване (корекция на маршрута на ниво ландшафт), мезоизбягване (отклонение на ято/индивид в близост до парка) и микроизбягване (последна реакция при доближаване на витлото). Емпиричните фактори на избягване са в диапазона 95 – 99.8 % в зависимост от гилдията, което е отразено в консервативните оценки за смъртност и определя реалния риск като незначителен.
- Обновяването (repowering) има нетен положителен принос за орнитофауната: замяната на три по-стари, по-малки и по-бързо въртящи се турбини с едно съвременно съоръжение намалява броя на въртящите се ротори и сумарната пометена площ в ниските височинни слоеве; по-големият модерен ротор осигурява по-голямо отстояние на долния край на витлото от терена, което намалява риска за нискополетните и хранещите се на земята птици; по-ниската честота на въртене подобрява визуалната откриваемост и възможността за реакция. Съвкупно тези фактори обуславят установеното понижение на индекса на функционално ограничено въздушно пространство (EOEVP) с около 34 %

спрямо съществуващото състояние. Отчетено е, че общата пометена площ на новия ротор (около 9.5 дка) е по-голяма от сумарната на трите съществуващи ротора (около 4.4 дка), но тя е изцяло изнесена над около 70 м от терена, а оценката на функционално ограниченото въздушно пространство е извършена при още по-неблагоприятно допускане (ротор с диаметър до 172 м).

- По отношение на зимуващите водолюбиви птици – районът е част от територия с международно значение за зимуване на червеногушата гъска (Branta ruficollis) и други видове гъски, чиито основни нощувки са крайбрежните езера (Шабленско и Дуранкулашко), от които се извършват хранителни прелети към земеделските полета. Оценката приема, че единичното съоръжение, при даденото местоположение, ниска плътност на ветрогенераторите (значително под 6 бр./км²) и нетно понижение на функционално ограниченото въздушно пространство, не създава условия за значима допълнителна смъртност, нито за бариерен ефект върху хранителните прелети и придвижванията на зимуващите гъски.
- В границите на имотите не са установени гнездящи консервационно значими видове птици; агроценозата поддържа предимно широко разпространени, адаптивни и нечувствителни видове с благоприятен природозащитен статус. Не се засягат гнездови, нощувъчни или ключови хранителни местообитания на видове, предмет на опазване.
- Като адаптивна мярка за допълнително снижаване на остатъчния риск до пренебрежим се предвижда следексплоатационен орнитологичен мониторинг (по схема BACI – преди/след, въздействие/контрола), а при данни за необходимост – прилагане на режим на временно спиране на съоръжението (shutdown-on-demand) в периоди на интензивна миграция и/или неблагоприятни метеорологични условия. Посочените мерки са включени като задължителни условия в настоящото решение.
- Обобщено, въздействието върху биологичното разнообразие и защитените територии е незначително през периода на строителство и незначително през периода на експлоатация, без риск за биологичното разнообразие и защитените територии. Определящо е обстоятелството, че ИП се реализира в изцяло урбанизирана територия и води до намаляване на броя на съоръженията от три на едно, с което се понижава натискът върху орнитофауната и прилепната фауна спрямо съществуващото състояние.

11.Въздействие върху акустичната среда: Извършените моделни изчисления и прогнози за излъчените емисии на шум (по стандарт ISO 9613-2, чрез специализирания софтуер SoundPLAN, при най-неблагоприятен сценарий, пълно натоварване на съоръжението и симулирана умерена температурна инверсия) доказват, че при реализацията на ИП не се очаква неблагоприятно въздействие върху акустичната среда. При структурирането на модела екраниращият ефект на релефа и затихването от растителността са пренебрегнати, т.е. действителните емисионни стойности ще бъдат по-ниски от прогнозните. Прогнозните нива на шум в най-близко разположените жилищни сгради (референтни рецептори HDim_01, HDim_02 и HDim_03, на отстояние 700 – 780 м) в периода на експлоатация са в диапазона 36.1 – 38.2 dB(A), а денонощният показател L24 – 42.5 – 44.6 dB(A), при гранични стойности за жилищни зони 55 dB(A) (ден), 50 dB(A) (вечер), 45 dB(A) (нощ) и 55 dB(A) (L24). През строителния период изчислените нива са 40.4 – 43.7 dB(A), под граничната стойност за дневен период. Анализът показва пълно съответствие с нормативно установените гранични стойности на шум в жилищни зони и в производствено-складови територии. Влиянието на промишлените източници на шум е допустимо дори при най-неблагоприятен сценарий, не само в локален, но и в по-широк териториален обхват.

12. Вибрации и електромагнитни полета: Вибрациите от ветроенергийното съоръжение, достигащи земната повърхност, са с изключително нисък интензитет, поради затихване („гасене“) в бетоновия фундамент, като на разстояние до 100 м от турбината

интензитетът им намалява под прага на възприемане от човешкия организъм. По отношение на електромагнитните полета – ветрогенераторът и трансформаторният блок (БКТП/ГРУ) са източници с промишлена честота 50 Hz и работно напрежение до 33/35 kV, с много нисък интензитет; значими енергийни полета могат да създадат обекти с работно напрежение над 100 kV, каквито в случая липсват. Предвид отстоянието на населеното място (над 600 м) не се очаква вреден ефект върху населението, причинен от вибрации и електромагнитни полета. ИП не предвижда дейности, водещи до наднормен шум и вибрации, светлинни, топлинни или електромагнитни лъчения.

13. Материални активи и културно наследство:

- По отношение на материалните активи ИП има положително въздействие – създават се нови дълготрайни материални активи (техническа и инженерна инфраструктура), без потенциал за въздействие върху съществуващи материални активи на трети лица. ИП не засяга обекти с историческо, културно или археологическо значение и стойност и няма потенциал за въздействие върху културното наследство. При разкриване на структури с археологически характеристики при изкопните работи възложителят е длъжен да спре работа и да уведоми компетентните органи по реда на Закона за културното наследство.
- Предвид гореизложеното не се очаква реализацията на ИП да доведе до значително кумулативно въздействие, включително до нарушаване на кохерентността между защитените зони, фрагментация или прекъсване на биокоридорните връзки от значение за видовете, предмет на опазване в защитените зони. Определящо е обстоятелството, че ИП се отнася само до изменение на параметрите на вече процедирани съоръжения, не е свързано с отнемане на нови неурбанизирани територии и води до намаляване на общия брой на съоръженията в землището, с което кумулативният натиск върху компонентите на околната среда се понижава спрямо съществуващото състояние.
- По време на строителството, предвид краткия му срок (около 4 месеца) и локализирането на дейностите изцяло в границите на процедираните имоти, не се очаква наслагване на въздействия с други строителни дейности в района в степен, която да доведе до значително кумулативно въздействие върху компонентите на околната среда и върху защитените зони. С реализацията на ИП съвместно с други сходни инвестиционни предложения не се очаква генериране на емисии и отпадъци във вид и количества, които да окажат значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване на защитените зони.
- От обобщената оценка е видно, че за нито един компонент или фактор на околната среда не се прогнозира значително отрицателно въздействие; преобладаващата част от въздействията са без въздействие или незначителни, ограничени по обхват (локални), краткотрайни (строителен период) и обратими, а за климата и материалните активи въздействието е положително. Липсват предпоставки за нарушаване на нормите за качество на околната среда и за възникване на значителни неблагоприятни последици за човешкото здраве.

IV. Проведена процедура и обществен интерес към инвестиционното предложение:

1. Процедурата по преценяване на необходимостта от ОВОС е проведена по реда на чл. 6 от Наредбата за ОВОС, съвместено с процедурата по оценка за съвместимост по чл. 40 от Наредбата за ОС. Възложителят е внесъл в РИОСВ-Варна информация по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС (вх. № 26-00-9471-4/10.03.2026). За осигуряване прилагането на чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС и на основание чл. 4а от Наредбата за ОВОС, с писма на РИОСВ-Варна е изискано становище от Басейнова дирекция „Черноморски район“ – Варна и от Регионална здравна инспекция – Добрич. С писмо на РИОСВ-Варна (№ 26-00-9471-11/05.05.2026 г.) от възложителя е изискано представяне на допълнителна информация, вкл. по отношение на образуваните отпадъци и

мерките за управлението им. Преработената и допълнена информация по Приложение № 2 е внесена в РИОСВ-Варна (вх. № 26-00-9471-12/19.05.2026 г.) и е приета за пълна и съответстваща на нормативните изисквания.

2.На основание чл. 4, ал. 2 от Наредбата за ОВОС РИОСВ-Варна на 24.11.2025 г. е публикувала на интернет страницата си съобщение за изразяване на становища от заинтересованите лица относно реализацията на ИП, а възложителят е поставил съобщение на интернет страницата си.

3.На основание чл. 6, ал. 9, т. 1 от Наредбата за ОВОС РИОСВ-Варна на 16.03.2026 г. е публикувала на интернет страницата си съобщение за осигурен достъп до искането с информацията по Приложение № 2 от същата наредба за изразяване на становища от заинтересованите лица.

4.С писмо изх. № 26-00-9431-7/16.03.2026 г. РИОСВ-Варна е предоставила на кмета на Община Каварна и на кмета на кметство с. Хаджи Димитър, общ. Каварна искането с информацията по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС, съгласно чл. 6, ал. 9, т. 2 от същата наредба.

5.Резултатите от осигурения обществен достъп по чл. 6, ал. 10, т. 2 от Наредбата за ОВОС са следните:

– Община Каварна – Съгласно писмо на кмета на община Каварна изх. № РД-27-22-/4/03.04.2026 г. (вх. № 26-00-9471-10/03.04.2026 г.), информацията по Приложение № 2 е постъпила в общината на 16.03.2025 г. с вх. № РД-27-22-/3/; съобщение за достъпа до информацията и за изразяване на становища от заинтересованите лица е поставено на информационното табло в сградата на общината (гр. Каварна, ул. „Добротица“ № 26) и на интернет страницата ѝ, за което е съставен констативен протокол от 18.03.2026 г. от началника на отдел „Екология и зелена система“ в община Каварна; информацията е оповестена за периода от 18.03.2026 г. до 01.04.2026 г. вкл., като в резултат на осигурения 14-дневен обществен достъп няма постъпили становища, възражения, мнения и др. от заинтересовани лица и организации.

– Кметство с. Хаджи Димитър, общ. Каварна – писмо изх. № РД-33-184-/08.07.2026 г. (вх. № 26-00-9471-13/08.07.2026 г.) информацията по Приложение № 2 е постъпила в кметско наместничество с Хаджи Димитър, общ. Каварна на 16.03.2026 г., съобщение за достъпа до информацията и за изразяване на становища от заинтересованите лица е поставено на информационното табло в сградата на кметско наместничество на с. Хаджи Димитър, общ. Каварна с адрес (с. Хаджи Димитър, ул. Първа №15) на 16.03.2025 г., за което е съставен констативен протокол от 18.03.2026 г. от началника на отдел „Екология и зелена система“ в община Каварна; информацията е оповестена за периода от 18.03.2026 г. до 01.04.2026 г. вкл., като в резултат на осигурения 14-дневен обществен достъп няма постъпили становища, възражения, мнения и др. от заинтересовани лица и организации.

До изготвяне на настоящото решение в РИОСВ-Варна няма данни за проявен обществен интерес – няма устно изразени и/или постъпили писмени становища и възражения срещу реализацията на ИП.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 6 от Наредбата за ОВОС и с оглед недопускане на значително отрицателно въздействие върху околната среда, човешкото здраве и предмета и целите на опазване на защитените зони, реализацията на инвестиционното предложение да се извърши при спазване на следните ***задължителни условия***:

Фаза проектиране:

1. Всички устройствени планове и инвестиционни проекти, касаещи обновяването на ветрогенератора и техническата инфраструктура, преди внасянето им за одобряване по реда на Закона за устройство на територията, да се съгласуват с РИОСВ-Варна, РЗИ-

Добрич и ГВА, по компетентност, за спазването на условията и съотносимостта им към настоящото решение.

2.Условията за фундиране и експлоатационното осигуряване на ветрогенератора да се изяснят с конкретни инженерно-геоложки проучвания за доказване на функционалната пригодност на терена да бъде използван за строителни цели.

3 Фундаментът и монтажната (кранова) площадка на новия ветрогенератор да бъдат изцяло в границите на ПИ 77044.12.40.

4. Да се определят площадки за временно съхраняване на отделения хумусен пласт и строителните материали в границите на процедираните имоти, без засягане на полезащитни горски пояси, естествена растителност и площи в границите на ЗЗ.

5 Вътрешният технологичен път и временните площадки за монтаж да се проектират в границите на процедираните имоти, без засягане на полезащитни горски пояси, естествена растителност и площи в границите на ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ и ЗЗ BG0000130 „Крайморска Добруджа“. При необходимост от усвояване на площи извън ПИ 77044.12.40, ПИ 77044.12.42 и съществуващите пътища, вкл. за временни площадки и разширения за транспорт на извънгабаритни товари, възложителят да уведоми РИОСВ-Варна по реда на чл. 93, ал. 7 от ЗООС.

6 Да се разработи План за управление на строителните отпадъци (ПУСО) в съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците, като се заложат мерки за разделно събиране и съхраняване на мястото на образуване на всички генерирани на обекта отпадъци през етапите на строителство, експлоатация и извеждане от експлоатация.

7.Да се извърши класификация на образуваните отпадъци по реда на Наредба №2 от класификацията на отпадъците (*Обн. ДВ бр. 66/2014 г. с изм. и доп*.)

8.Да се разработи Проект за рекултивация съгласно изискванията на Наредба № 26/1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.

9. Да се изготви Авариен план за действия при бедствия и аварии.

10. Светлинната маркировка на ветрогенератора, изисквана съгласно правилата за авиационна безопасност, да се изпълни, доколкото е допустимо от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, с проблясващи (прекъсващи) светлини с минимално допустимия интензитет, без постоянно осветяване на кулата и площадката през нощта, с цел недопускане привличането на мигриращи птици и прилепи.

Преди започване на строителството:

12. Най-късно до 3 дни преди откриване на строителната площадка, свързана с реализацията на ИП, писмено да се уведоми РИОСВ-Варна.

13. Да се проведе инструктаж на участниците в строителните дейности и на водачите на превозни средства и механизация относно мерките за опазване на околната среда, вкл. забраната за навлизане, движение и паркиране на техника в границите на ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ и в полезащитните пояси, извън съществуващи пътища.

По време на строителството:

14. Реализацията на ИП, свързана с използване на тежка механизация да стартира извън периода 15 март до 15 юни на съответната календарна година, с цел избягване на безпокойство и компрометиране на размножителния период на птиците в близо разположените територии. Да се изпълняват засилени мерки за ограничаване на прахоотделянето, в т.ч. оросяване на строителните площадки и пътищата при сухо време, както и ограничаване на товаро-разтоварните дейности на открито при силни ветрове.

15 Транспортният достъп до площадката по време на демонтажа, строителството и експлоатацията да се осъществява единствено по съществуващата пътна мрежа, като не се допускат временни разширения, площадки за маневриране и складиране в границите на ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ и в полезащитните горски пояси.

16. Зареждането с горива и ремонтът на строителната и транспортната техника да се извършват извън площадката, в специализирани бази; на обекта да не се съхраняват горива и масла; при аварийни разливи замърсеният почвен слой незабавно да се отстранява и предава като опасен отпадък на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

17 Скоростта на превозните средства по пътищата за достъп да се ограничи до 50 км/ч с цел недопускане на прегазване на бавноподвижни животни (вкл. шипобедрена костенурка).

18. Отделеният хумусен пласт да се съхранява разделно на определената/те за целта площадка/и и да се използва за възстановяване на терена.

19. Строителните отпадъци да се третират съгласно одобрения ПУСО: отпадъчният стоманобетон от съществуващите фундаменти да се раздробява и разделя при източника – желязото да се предава за рециклиране, а бетоновите фракции и излишните земни маси – приоритетно за оползотворяване; влагането на строителни отпадъци в обратни насипи да се извършва само при спазване на изискванията на инвестиционния проект и от лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за съответната дейност по оползотворяване. Да не се допуска нерегламентирано изхвърляне, изгаряне и смесване на отпадъците, вкл. изхвърлянето им в съдовете за битови отпадъци.

20. Да се планират превантивни обхождания и преглед на строителните площадки преди провеждането на изкопни дейности с използване на тежка механизация; да не се нарушават полезащитните пояси и храстовата крайпътна растителност при движение на специализираната техника.

21. След приключване на строителните и монтажните работи да се извърши рекултивация и възстановяване на нарушените и временно ползваните терени въз основа на одобрен проект за рекултивация.

Преди въвеждане в експлоатация:

22. Да се извършат измервания на нивата на излъчвания в околната среда промишлен шум в местата на въздействие (по регулационните граници на най-близкото населено място – с. Хаджи Димитър, и в най-близките жилищни сгради) с цел доказване на съответствие с граничните стойности за показателите за шум. Докладът за резултатите да се представи в РИОСВ-Варна и РЗИ-Добрич.

23. При неспазване на граничните стойности на показателите за шум да се изпълнят допълнителни мерки за намаляване на шумовото въздействие и да се извършат повторни измервания, като резултатите с информация за изпълнените мерки се представят в РИОСВ-Варна и РЗИ-Добрич.

24 Да се извършат измервания на стойностите на електромагнитните лъчения и вибрациите по регулационните граници на най-близко разположеното население и в най-близките жилищни сгради за доказване на съответствие с пределно допустимите норми. Измерванията да се извършат в експлоатационни условия, по време на 72-часовите изпитвания. Протоколите да се представят в РЗИ-Добрич.

24 С цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на ИП, свързан с риск за птиците и прилепите, преди въвеждане на строежа /ВГ/ в експлоатация:

- да се изготви цялостен План за последващ собствен мониторинг на орнитофауната и прилепите в района на ИП, който да включва наблюдение със система за ранно оповестяване, както и условие за своевременно известяване на РИОСВ – Варна, за загинали птици и прилепи в района на вятърния парк /при установени такива случаи/;
- планът за собствен мониторинг по т. 1.1 да се съгласува с РИОСВ - Варна.

По време на експлоатацията:

26 До един месец след въвеждане на инвестиционното предложение в експлоатация да започне провеждането на мониторинг на орнитофауната и прилепите, съгласно плана за

последващ собствен мониторинг по т. 1 от условията, съгласуван и утвърден от РИОСВ-Варна. Резултатите следва да се докладват периодично на компетентния орган по околна среда съобразно плана за последващ мониторинг.

27. В рискови дни на миграция на птиците, определени на базата на мониторинга и при всички случаи на заплаха от сблъсък на птици и прилепи с ветрогенератора, същият да се изключва с цел предотвратяване на сблъсък, съгласувано с РИОСВ-Варна.

28. При установяване на загинали птици или прилепи в района на съоръжението възложителят своевременно да уведомява РИОСВ-Варна и да предприема действията, предвидени в плана за мониторинг.

29. Да се извършват собствени периодични измервания на показателите за шум, излъчван в околната среда, съгласно чл. 27 от *Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.*

30. Да не се допуска предизвикване на шум в околната среда над гранични стойности, определени в *Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.*

31.Недопускане на вредности (електромагнитни полета, вибрации) в прилежащата зона над допустимите здравни норми.

32 Спазване на забраните и ограниченията за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води, съгласно Наредба № 3/2000 г. за СОЗ.

33 Подмяната на смазочни масла, основни компоненти и оборудване да се осъществява от специализирани фирми или техни подизпълнители, притежаващи необходимите документи по Закона за управление на отпадъците, които поемат ангажимента за доставка, подмяна и транспортиране на отпадъците; генерираните отпадъци да не се съхраняват на площадката.

34 Работа с технически изправно технологично оборудване, машини и съоръжения, с редовна поддръжка и периодичен технически преглед.

35. При постъпили сигнали от населението на с. Хаджи Димитър за дискомфорт от засенчване и/или отблясъци да се приложат мерки за ограничаването им, вкл. чрез програмиране на системата за управление на ветрогенератора.

36 Да не се третира растителността около ветрогенератора и по площадката с химически препарати (хербициди, инсектициди).

37. При окончателното извеждане от експлоатация на съоръжението да се извърши демонтаж, третиране на образуваните отпадъци съгласно ЗУО и рекултивация на терена.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

На основание чл. 93, ал. 7 от ЗООС при промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някое от обстоятелствата, при които е било издадено решението за преценяване на необходимостта от ОВОС, възложителят или новият възложител уведомява своевременно компетентния орган по околна среда.

На основание чл. 93, ал. 8 от ЗООС решението губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение, което се установява с проверка на контролните органи по околната среда.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс чрез Директора на РИОСВ-Варна пред Министъра на околната среда и водите и Административен съд – Благоевград в 14-дневен срок от съобщаването му.

30.10.2026 г.

X

Румен Костадинов
Директор на РИОСВ - Варна
Signed by: RUMEN NEDELCHEV KOSTADINOV